

नेपालमा संरक्षित क्षेत्र बाहिर स्टिप पोलक्याट (Steppe polecat), पालास बिरालो (Pallas's cat) र पाहन बिरालो (Eurasian lynx) को पहिलो अभिलेख

लिमि उपत्यका (उपल्लो हुम्ला) को तिब्बती पठार क्षेत्रबाट मांसाहारी वन्यजन्तुका तीन प्रजातीहरू (स्टिप पोलक्याट, पालास बिरालो र पाहन बिरालो) अभिलेख भएका छन् । यी तीनवटै प्रजातीहरूको नेपालमा संरक्षित क्षेत्र बाहिर यो पहिलो आधिकारिक अभिलेख हो ।

हिमाली ब्वाँसो परियोजना (Himalayan Wolves Project)/रिसोर्सेस हिमालय फाउन्डेसनले वन तथा भू-संरक्षण विभाग, राष्ट्रिय निकुन्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग, डिभिजन वन कार्यालय, हुम्ला, नाम्खा गाउँपालिका, हुम्ला र वातावरणीय सुशासन कार्य समूह (Green Governance Nepal) संगको सहकार्यमा संचालन गरिरहेको 'Sustainable ecosystem protection: Conservation of the wildlife communities of Upper Humla through an understanding of wolf behaviour and local communities' नामक अनुसन्धान अन्तर्गत २०७८ असार देखि असोज सम्म गरेको स्थलगत अध्ययनका क्रममा यी प्रजातीहरू अभिलेख भएका हुन् ।

स्टिप पोलक्याट र पालास बिरालो नेपालमा 'डाटा नपुगेको (Data deficient)' कोटीका प्रजातीहरू हुन् । सन् २०१४ मा अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र (उपल्लो मुस्ताङ) बाट नेपालको लागि नयाँ प्रजातीको रूपमा अभिलेख भएको स्टिप पोलक्याटको यो दोस्रो अभिलेख हो । अहिलेको अभिलेख नेपालमा यो प्रजातीको पहिलो प्रत्यक्ष अवलोकन पनि हो ।

सन् २०१२ मा अन्नपूर्ण संरक्षण क्षेत्र (उपल्लो मनाङ) बाट नेपालको लागि नयाँ प्रजातीको रूपमा अभिलेख भएको पालास बिरालोको यस अघि एकल फोटाहरू मात्र अभिलेख भैरहेकोमा उपल्लो हुम्लामा पहिलो पटक यसको परिवार (२ वयष्क र १ बच्चा) को फोटो प्राप्त भएको छ ।

यसअघि नै हुम्लामा पाहन बिरालो पाइने जानकारी प्राप्त भएपनि सो को बैज्ञानिक पुष्टि हुन सकेको थिएन । राष्ट्रिय रूपमा 'संवेदनशील' कोटीमा राखिएको पाहन बिरालो नेपालको संरक्षित वन्यजन्तु हो ।

यी अभिलेखहरूपछि हुम्ला जिल्ला नेपालमा यी तीनवटै प्रजातीहरू पाइने सबभन्दा पश्चिमको बिन्दु भएको छ ।

जंगली चौरिंगाई (wild yak), तिब्बती गधा/कियाङ (Tibetan wild ass/Kiang), अर्गाली (Tibetan argali), घोवा (Tibetan gazelle), तिब्बती फ्याउरो (Tibetan fox), हिमाली ब्वाँसो (Himalayan wolf), कस्तुरी मृग (musk deer), हिउँ चितुवा (snow leopard) आदि उपल्लो हुम्लामा पाइने महत्वपूर्ण स्तनधारी वन्यजन्तुहरू हुन् ।